ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

20.11.2026 10:04:31
ΑΚΡΙΒΕΣ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ψηφιακά
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
STYLIANI KAMILAKI

Ηράκλειο, 19/11/2026
Α. Π.: 4342

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΚΡΗΤΗ»
Ταχ. Δ/νση: Δ. Μποφώρ 7 - 71202 - Ηράκλειο
Πληρ.: Κομπολάκη Καλλιόπη / Χρυσοβ. Ξυδιανός
Τηλ.: 2813404525 / 2813404529
E-mail: kalikomp@mou.gr / vxidianos@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση του καταλόγου των Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων (FAQs) για τη **Δράση 1.1.2.1 –** «**Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης**» - **«Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (Κωδ. Πρόσκλησης : CRETE_1.1.2.1)

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α΄133).
2. Το Ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τη με αριθμ. 39/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ηρακλείου, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 και ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Κρήτης.
4. Το εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021- 2027», αρ. απόφασης C(2021)5617/29 Ιουλ 2021 (CCI2021EL16FFPA001).
5. Το Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, όπως ισχύει.
7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής, όπως ισχύει.

8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, όπως ισχύει.
9. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014, της Επιτροπής, όπως ισχύει για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης
11. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).
13. Την υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
14. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
15. Τη με αριθμ. C(2022) 6126 final/22-8-2022 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος «Κρήτη» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την περιφέρεια Κρήτης στην Ελλάδα (CCI 2021EL16FFPR016), και τη με αριθμ. C(2026) 1236 final/04-03-2026 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση αυτής.
16. Το Ν. 4914/2022 (Α΄61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
17. Το Ν. 4864/2021 «Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη» (ΦΕΚ 237/Β/2-12-2021), όπως ισχύει.
18. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
19. Το Π.Δ. 77/2023 (Α΄130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
20. Το Π.Δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
21. Το Π.Δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις.
22. Το Π.Δ. 50/2024 (Α΄138) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών», και ειδικότερα το άρθρο 2.
23. Το Π.Δ. 142/2017 (Α' 181) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών», όπως ισχύει.
24. Το Ν.4622/07-08-2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
25. Την Υπουργική Απόφαση με Α.Π. 93758/ΕΥΘΥ/13-10-2023 (ΦΕΚ 6036/Β/19-10-2023), για την «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 72962/ΕΥΘΥ/19-07-2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος ''Κρήτη'' 2021-2027 σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32668/ΕΥΘΥ 326/23-3-2015 (Β' 716) υπουργικής απόφασης» (Β'3931)», όπως ισχύει.
26. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως ισχύει.

27. Τη με Α.Π. 110565/17-11-2022 (Β’ 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α’ 61)]», όπως ισχύει.
28. Τη με Α.Π. 114947/29-11-2022 (Β΄6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027», όπως ισχύει.
29. Τη με Α.Π. 5483/20-01-2023 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30.01.2023).
30. Το Νόμο 4557/2018 (Α΄ 139) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις», άρθρο 3 και 20, όπως ισχύει.
31. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)».
32. Το Νόμο 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α’ 137).
33. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. 115474/07.08.2024 (Β΄ 4921) Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ΄αρ.114274/28.11.2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 – Α΄61» (Β΄ 6131).
34. Τη με αριθμ. πρωτ. 86884/12-09-2022 εγκύκλιο της ΕΥΣΣΑ με θέμα: «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027».
35. Το με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
36. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα "Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων".
37. Τη με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
38. Τη με Α.Π. 112292/27.11.2023 της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων".
39. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
40. Το με αρ. πρ. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.
41. Τη υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β΄ 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και την υπ. αριθ.

46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».

42. Το με αρ. πρωτ. 157460/25-10-2024 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα " Οδηγίες/διευκρινίσεις για: α) τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του Ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Υπόδειγμα 1) και β) τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (Υπόδειγμα 2)".
43. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
44. Τη με αρ. 217542 ΕΞ 2025/12.12.2025 (ΦΕΚ τ.Β΄6936/22-12-2025) ΚΥΑ με θέμα «Λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας»
45. Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170/19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡ0) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας".
46. Το με αρ. 51986 ΕΞ 2026 /ΕΥΚΕ-ΧΕ424/30.03.2026 (ΑΔΑ ΡΒΙΘΗ-Ζ5Ω) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Συμπληρωματικές οδηγίες για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας."
47. Τη με αρ. πρωτ. 49582/17-06-2026 (ΦΕΚ Β' 3560/18-06-2026) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Νέος καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αντιστοιχούν σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, βάσει της νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)»
48. Τη με αρ. πρωτ. Α1003/16-1-2026 (ΦΕΚ 2187/Β/22-1-2026) Απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ με θέμα «Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)»
49. Το άρθρο 33 του Νόμου 4538/2018 (ΦΕΚ Α΄ 85/16.5.2018) σχετικά με τη δυνατότητα να ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία με επωνυμία «Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας» (δ.τ. ΕΦΕΠΑΕ).
50. Τη με Α.Π. οικ. 282/20-01-2023 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης για τη διαχείριση Δράσεων/Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
51. Τη με αριθμ. πρωτ. 2175/12-06-2026 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση της Δράσης 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης - "Καινοτομώ στην Κρήτη"».
52. Τη με αριθμ. πρωτ. 1904/25-05-2026 Απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης με την οποία εγκρίθηκε ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων.
53. Τη με αρ. πρωτ. 2226/16-06-2026 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (5η Συνεδρίαση) για την έγκριση της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των

κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.

54. Το με Α.Π 2393/26-06-2026 έγγραφο της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027 προς την ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Σύμφωνη Γνώμη για την έκδοση Πρόσκλησης Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027, για την Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης - "Καινοτομώ στην Κρήτη"».
55. Το με Α.Π. 113174 ΕΞ 2026/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 858 /10-07-2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας ΕΣΠΑ, Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων & Χρηματοδοτικών Εργαλείων με θέμα: «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης», στο πλαίσιο του Προγράμματος «Κρήτη» 2021-2027.»
56. Τη με Α.Π 2752/23-07-2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Κρήτη».
57. Τη με Α.Π. 2763/24.07.2026 Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
58. Τη με Α.Π. 4239/16.11.2026 1η τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης για την **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027.
59. Την με Α.Π. 4324/18-11-2026 εισήγηση της ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» για την έγκριση του καταλόγου των Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων (FAQs) για τη **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (Κωδ. Πρόσκλησης : CRETE_1.1.2.1).

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Α. Την έγκριση του συνημμένου **καταλόγου των Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων (FAQs) για τη Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη»** στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027 (Κωδ. Πρόσκλησης : CRETE_1.1.2.1) με σκοπό την αποσαφήνιση και διευκρίνιση σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και των Παραρτημάτων της, όπως ισχύουν.

Β. Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» (www.pepkritis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και του Ε.Φ. (ΕΦΕΠΑΕ) (www.efepae.gr και https://ank.gr).

Αναλυτικές πληροφορίες για την πρόσκληση, την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και άλλες διευκρινίσεις δίνονται από την περιφερειακή μονάδα του **ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ** Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου Iraklion Center κτίριο Β΄ - 2ος όροφος Τ.Κ. 712 02 ΗΡΑΚΛΕΙΟ τηλ. 2810 302400, E-mail: info@ank.gr.

Ο Περιφερειάρχης Κρήτης

Σταύρος Αρναουτάκης

Συνημμένα:
Κατάλογος Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη **Δράση 1.1.2.1 – «Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης» - «Καινοτομώ στην Κρήτη»**

Εσωτερική Διανομή

- Φάκελος Προσκλήσεων ΕΣΠΑ 2021-2027
- Προϊστ. Μονάδας Α1, Α2, Β1, Β2, Γ

Κοινοποίηση:

- Γενική Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ),
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ),
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ),
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας,
- ΕΦΕΠΑΕ / ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ
- Περιφέρεια Κρήτης / Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
- Περιφέρεια Κρήτης / Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Συχνές Ερωτήσεις – Απαντήσεις (FAQs)
για τη *Δράση 1.1.2.1–*
«Υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης»

"Καινοτομώ στην Κρήτη"

στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2021-2027
(Κωδ. Πρόσκλησης: CRETE_1.1.2.1)

1. Ερώτηση: Ατομική επιχείρηση, η οποία βάσει των προϋποθέσεων του προγράμματος δεν είναι επιλέξιμη λόγω της νομικής της μορφής, μπορεί να κάνει μεταβολή της μορφής της σε μια από τις επιλέξιμες μορφές πριν την υποβολή της αίτησης και να υποβάλει ως υφιστάμενη;

Απάντηση :
Η ατομική επιχείρηση δεν αποτελεί επιλέξιμη μορφή στο πλαίσιο της δράσης. Δεν θεωρείται "μεταβολή" όταν ατομική επιχείρηση μετατρέπεται σε άλλη νομική μορφή (νομικό πρόσωπο) καθώς το νέο νομικό πρόσωπο θα είχε νέο ΑΦΜ.
Ως εκ τούτου λαμβάνεται υπόψη για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας του δικαιούχου η ημερομηνία σύστασης βάσει της νέας νομικής μορφής. Ανάλογα με την ημερομηνία σύστασης της νέας νομικής μορφής και εφόσον αυτή είναι επιλέξιμη στη δράση ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης στη δράση :

- Στην Κατηγορία 1η : Εφόσον η υπό σύσταση επιχείρηση, στην επιλέξιμη από τη δράση νομική μορφή, θα προβεί σε έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
- Στην Κατηγορία 2η : Εφόσον η επιχείρηση έχει προβεί σε έναρξη εργασιών από την 1η Ιανουαρίου 2021 και έπειτα και σε κάθε περίπτωση πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην δράση.

Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους οι όροι και οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής στην πρόσκληση της δράσης, όπως ισχύει.

2. Ερώτηση: Υπό σύσταση επιχείρηση θα πρέπει να υποβάλει άδεια λειτουργίας κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης;

Απάντηση :
Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης οι υπό σύσταση επιχειρήσεις δεσμεύονται (Υπόδειγμα Γ.1 Υπεύθυνη Δήλωση Δράσης – Κατηγορία 1η , σημείο 12), μεταξύ άλλων, ότι *«Η επιχείρηση που θα συσταθεί θα λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ενισχυόμενη δραστηριότητά της».*

Οι νόμιμες άδειες λειτουργίας της υπό σύσταση επιχείρησης ελέγχονται κατά την υλοποίηση της πράξης και οπωσδήποτε κατά την ολοκλήρωση αυτής.

Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης για την ενισχυόμενη δραστηριότητα της επένδυσης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης/ανανέωσης εγγράφου αδειοδότησης. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του

έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦΕΠΑΕ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.

3. Ερώτηση: Αν στεγαστώ σε co-working space, πώς καλύπτεται η απαίτηση για ηλεκτροδότηση, αφού ο λογαριασμός ρεύματος δεν θα είναι στο όνομα της επιχείρησής μου; Αρκεί κάποια βεβαίωση από τον πάροχο του χώρου;

Απάντηση :
Η ηλεκτροδότηση καλύπτεται από τον γενικό λογαριασμό ρεύματος του κτιρίου (στο όνομα του παρόχου/ coworking space) σε συνδυασμό με το μηνιαίο τιμολόγιο υπηρεσιών που εκδίδει ο συνεργατικός χώρος στη δικαιούχο επιχείρηση όπου αναφέρονται οι δαπάνες κοινής ωφέλειας (ρεύμα, ίντερνετ, θέρμανση). Εφόσον στο μίσθωμα/συμφωνητικό που είναι κατατεθειμένο στην ΑΑΔΕ περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσιών γραφείου και το σύνολο των δαπανών κοινής ωφέλειας, δύναται να γίνει αποδεκτή η βεβαίωση του παρόχου.

4. Ερώτηση: Σχετικά με το δικαιολογητικό «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας», απαιτείται σε όλες τις περιπτώσεις;

Απάντηση :
Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β΄841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α΄ 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β΄ 2471)»), και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας πράξης» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XII: Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας.

Συνεπώς το εν λόγω δικαιολογητικό απαιτείται μόνο στις περιπτώσεις όπου τα επενδυτικά σχέδια περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο θεσμικό πλαίσιο.

Στην ιστοσελίδα δημοσίευσης της Δράσης παρέχεται και βοηθητικό αρχείο Excel, που έχει κατασκευαστεί προς υποβοήθηση των δικαιούχων να εκπονήσουν εκθέσεις κλιματικής ανθεκτικότητας, για όσα έργα απαιτείται μια τέτοια έκθεση.

Επισημαίνεται ότι εξαιρούνται της ανωτέρω υποχρέωσης υποβολής «Έκθεσης τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας πράξης» οι δραστηριότητες που έχουν πρόσφατη ΑΕΠΟ στην οποία περιλαμβάνεται σχετική τεκμηρίωση της διασφάλισης της κλιματικής ανθεκτικότητας εφόσον υποβάλλεται στα δικαιολογητικά υποβολής η σχετική ΑΕΠΟ.

5. Ερώτηση: Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά αποκλειστικά την δημιουργία νέου προϊόντος ή εφαρμογής δε θα μπορεί η έδρα της επιχείρησης να είναι η κατοικία; Μπορούν με κάποιο τρόπο να χρηματοδοτηθούν καινοτόμες ιδέες χωρίς τη δέσμευση του χώρου εφόσον δεν χρειάζονται και στην πραγματικότητα;
Απάντηση : Όχι, σύμφωνα με τους όρους της δράσης προϋπόθεση για την ενίσχυση των δικαιούχων της Δράσης είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο ή σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας επιχειρήσεων, όπως επιχειρηματικά και τεχνολογικά πάρκα, συνεργατικούς χώρους (co-working spaces) κ.λπ.. **Ως εκ τούτου το επιχειρηματικό τους σχέδιο θα πρέπει να υλοποιηθεί σε χώρο διαφορετικό από αυτόν της κατοικίας τους (κύριας ή δευτερεύουσας).** Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα).

6. Ερώτηση: Η τεκμηριωμένη συνάφεια με τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης (Παράρτημα XI), θα πρέπει να υφίσταται, σε υφιστάμενη επιχείρηση, στο αντικείμενο δραστηριοποίησης μέχρι τώρα, ή η συνάφεια μπορεί να προκύπτει από τον νέο ΚΑΔ που θα βάλει η εταιρία και εκεί θα στηριχθεί το επενδυτικό σχέδιο;
Απάντηση : Σύμφωνα με τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής της πρόσκλησης της δράσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις : α/α 4. Το επενδυτικό σχέδιο να αφορά / εμπίπτει τεκμηριωμένα σε τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης (Παράρτημα XI). α/α 7. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III : ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσης, στον οποίο οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν δραστηριοποιηθεί το αργότερο έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). Συνεπώς η τεκμηριωμένη συνάφεια με τουλάχιστον μία προτεραιότητα της Περιφερειακής Εξειδίκευσης της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Κρήτης θα πρέπει να αφορά το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης και όχι υποχρεωτικά την υφιστάμενη δραστηριότητα της επιχείρησης.

7. Ερώτηση: Εάν κάποιος έχει ατομική επιχείρηση, μπορεί να υποβάλει ως εταίρος σε υπό σύσταση επιχείρηση, με αντικείμενο ίδιο με αυτό της ατομικής του επιχείρησης με σκοπό να επιδοτηθεί από την δράση; Διευκρινίζεται ότι δεν θα προκύπτει συστέγαση.
Απάντηση : Δεν αποκλείονται οι ατομικές επιχειρήσεις (φυσικό πρόσωπο) από τη δυνατότητα συμμετοχής σε υπό σύσταση επιχείρηση, τηρουμένων και των λοιπών όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής όπως αυτές περιγράφονται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης. Επισημαίνεται μεταξύ άλλων η τυπική προϋπόθεση συμμετοχής για την 1η Κατηγορία Δυνητικών Δικαιούχων : Να μη συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση, ίδιος φορέας επένδυσης (επιχείρηση / μέτοχος / εταίρος / ιδιοκτήτης).

8. Ερώτηση: Σχετικά με το κριτήριο Γ2 – Κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα θα θέλαμε να επιβεβαιώσουμε αν για την πλήρη βαθμολόγηση του κριτηρίου αρκεί η νόμιμη άδεια εκμετάλλευσης (license) ήδη χορηγημένης και ενεργής πατέντας ή αν απαιτείται πλήρης μεταβίβαση/εκχώρηση (assignment) της πατέντας στην επιχείρηση ή σε εταίρο/μέτοχό της.

Παράλληλα, θα θέλαμε να διευκρινιστεί αν γίνονται δεκτές τόσο ευρωπαϊκές πατέντες EPO όσο και αμερικανικές πατέντες USPTO, εφόσον είναι ενεργές, σχετίζονται άμεσα με το επιχειρηματικό σχέδιο και έχουν νομίμως παραχωρηθεί ή μεταβιβαστεί.

Απάντηση :
Το Κριτήριο Γ2 "Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας / πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο" επεξηγείται "Στο κριτήριο αξιολογείται η τυχόν ύπαρξη κατοχυρωμένης ευρεσιτεχνίας/πατέντας που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο." και υπολογίζεται : "Στην περίπτωση που κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης η επιχείρηση ή εταίρος/μέτοχος αυτής **έχει στη διάθεση του και προς εκμετάλλευση νόμιμα κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα** που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο τότε τίθεται ο μέγιστος βαθμός : 100 βαθμοί"

Προκειμένου να εξεταστεί και να ληφθεί η σχετική βαθμολογία, όπως τροποποιήθηκε με την 1η Τροποποίηση της Πρόσκλησης της Δράσης, θα πρέπει να υποβληθούν κατά περίπτωση :

" Κατοχυρωμένη ευρεσιτεχνία/πατέντα που σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο και βρίσκεται στη διάθεση της επιχείρησης ή εταίρου/μετόχου αυτής προς νόμιμη εκμετάλλευση, εφόσον υφίσταται και έχει δηλωθεί στην αίτηση χρηματοδότησης.
Στην περίπτωση που η ευρεσιτεχνία/πατέντα ανήκει σε τρίτο (π.χ. πανεπιστήμιο, ερευνητικό ίδρυμα κ.λπ.), προσκομίζονται συμβάσεις παραχώρησης άδειας χρήσης/εκμετάλλευσης, από τις οποίες προκύπτει το δικαίωμα νόμιμης αξιοποίησής της από την επιχείρηση ή εταίρο/μέτοχο αυτής για τους σκοπούς του επιχειρηματικού σχεδίου.
Οι ανωτέρω συμβάσεις θα πρέπει να βρίσκονται σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.»

συνεπώς εφόσον προσκομιστεί "νόμιμη άδεια εκμετάλλευσης (license) ήδη χορηγημένης και ενεργής πατέντας" από την επιχείρηση ή μέτοχο αυτής η οποία τεκμηριωμένα σχετίζεται με το επιχειρηματικό σχέδιο και προκύπτει ουσιαστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης της πατέντας για τις ανάγκες του επιχειρηματικού σχεδίου τότε μπορεί να ληφθεί η σχετική βαθμολογία για το κριτήριο Γ2.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει αντίστοιχη περιγραφή και στο σχετικό πεδίο της έκθεσης τεκμηρίωσης Παράρτημα XIII, πεδίο Γ.2) για να αποδοθεί η σχετική βαθμολογία.

Όσον αφορά τον φορέα χορήγησης της πατέντας, εφόσον αυτή είναι ενεργή, δύνανται να γίνουν αποδεκτές και πατέντες εκτός Ευρώπης, από νόμιμο/διαπιστευμένο φορέα, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται και οι λοιπές προδιαγραφές που ορίζονται στην πρόσκληση της δράσης.

9. Ερώτηση: Στο πλαίσιο προετοιμασίας αίτησης χρηματοδότησης για την Κατηγορία 1η της ως άνω δράσης, θα θέλαμε να θέσουμε το ακόλουθο διευκρινιστικό ερώτημα σχετικά με τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης και τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων.
Όπως ορίζεται στην πρόσκληση, ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν επιτρέπεται να ταυτίζεται με την κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα) του δικαιούχου, προϋπόθεση η οποία ισχύει κατά την υποβολή και κατά το στάδιο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
Παρακαλούμε όπως μας διευκρινίσετε:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

Μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, και συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια της τριετίας τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων (άρθρο 14.2 της πρόσκλησης), επιτρέπεται η μεταφορά της έδρας/του τόπου λειτουργίας της επιχείρησης σε χώρο που αποτελεί κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα) εταίρου/μετόχου, ή εξακολουθεί να ισχύει η ίδια απαίτηση περί αυτοτελούς επαγγελματικού χώρου καθ' όλη τη διάρκεια τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων;
Απάντηση : Στην Ενότητα 14.2 Υποχρεώσεις δικαιούχων μετά την Ολοκλήρωση της Πράξης (Μακροχρόνιες Υποχρεώσεις) ορίζεται : Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα: iii. Να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι αποτελεί όρο της πρόσκλησης της <u>δράσης ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν επιτρέπεται να ταυτίζεται με την κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα) του δικαιούχου</u>, η σχετική υποχρέωση συνεχίζει να υφίσταται και καθ’ όλη της διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του δικαιούχου.

10. Ερώτηση: Ως τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής μπορούν να προσκομιστούν βεβαιώσεις τραπεζικών λογαριασμών που ανήκουν είτε σε ατομική επιχείρηση ενός μετόχου του φορέα της επένδυσης, είτε σε επιχείρηση (νομικό πρόσωπο) στην οποία συμμετέχει ο μέτοχος του φορέα της επένδυσης;
Απάντηση : Οι αποδεκτοί τρόποι τεκμηρίωσης της ιδιωτικής συμμετοχής ανά κατηγορία δυνητικού δικαιούχου περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα ΙΙ της πρόσκλησης της δράσης με τον κωδικό δικαιολογητικού «**<u>01.04. Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής Επενδυτικού Σχεδίου</u>**». Δεν γίνεται αποδεκτή τεκμηρίωση ιδιωτικής συμμετοχής με βεβαίωση τραπεζικών λογαριασμών άλλων επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχει ως φυσικό πρόσωπο μέτοχος του φορέα της επένδυσης. Αποκλειστικά για τα φυσικά πρόσωπα που είναι ιδιοκτήτες ατομικής επιχείρησης και συμμετέχουν ως μέτοχοι στον φορέα της επένδυσης γίνεται αποδεκτή βεβαίωση που αφορά σε επαγγελματικό λογαριασμό της ατομικής τους επιχείρησης.

11. Ερώτηση: Τα πτυχία θα πρέπει να είναι αναγνωρισμένα όσον αφορά στα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης σπουδών;
Απάντηση : Όπως ορίζεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης : • Για τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: Πτυχίο σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) ή ισότιμης προς αυτή, της Ελλάδος ή του εξωτερικού (**<u>αναγνωρισμένη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.</u>**)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

12. Ερώτηση: Αν είτε σε νεοσύστατη είτε σε υπό σύσταση επιχείρηση συμμετέχουν άνω του ενός εταίροι, μπορεί να δείξει τραπεζικά διαθέσιμα μόνο ο ένας εταίρος;
Απάντηση : Γίνεται αποδεκτή η απόδειξη της κάλυψης Διαθεσίμων Κεφαλαίων από έναν εταίρο/μέτοχο της επιχείρησης (είτε υπό σύσταση, είτε υφιστάμενης) κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ασχέτως ποσοστών συμμετοχής στην εταιρική/μετοχική σύνθεση της επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υποβληθούν τα προβλεπόμενα από την πρόσκληση της δράσης δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση δυνατότητας κάλυψης Διαθέσιμων Κεφαλαίων.

13. Ερώτηση: Για την απόδειξη των Διαθεσίμων Κεφαλαίων μπορούν να προσκομισθούν χρηματικά διαθέσιμα προσώπων που τηρούνται σε τραπεζικούς λογαριασμούς από κοινού με άλλους δικαιούχους (τραπεζικός λογαριασμός με συνδικαιούχους);
Απάντηση : Η απόδειξη διαθεσίμων κεφαλαίων μπορεί να γίνει μέσω τραπεζικών διαθέσιμων όπως αυτά ορίζονται στην αναλυτική πρόσκλησης της δράσης, από λογαριασμό στον οποίο εκτός από τον δικαιούχο υπάρχουν και άλλοι συνδικαιούχοι.

14. Ερώτηση: Ο ίδιος μέτοχος μπορεί να υποβάλει και ως υπό-σύσταση και ως μέτοχος σε υφιστάμενη επιχείρηση;
Απάντηση : Δεν υφίσταται σχετικός περιορισμός, συνεπώς δύναται να υποβάλει. Επισημαίνεται ότι για τις υπό σύσταση (Κατηγορία 1η) ισχύει ο περιορισμός / η τυπική προϋπόθεση συμμετοχής : α/α 2 : Να μη συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση, ίδιος φορέας επένδυσης (επιχείρηση / μέτοχος / εταίρος / ιδιοκτήτης).

15. Ερώτηση: Υπό σύσταση επιχείρηση δεν γνωρίζει ακόμα σε ποια διεύθυνση θα είναι η έδρα της επιχείρησης. Στην καρτέλα ταυτότητα δικαιούχου /εγκαταστάσεις , τα πεδία είναι υποχρεωτικά να καταχωρηθούν; Θα μπορούσε να συμπληρώσει ενδεικτικά «Ηράκλειο» και να γίνει τροποποίηση εφόσον ενταχθεί ;
Απάντηση : Θα πρέπει να καταχωρηθεί ενδεικτικά μία διεύθυνση εντός της Περιφέρειας Κρήτης και κατά προτίμηση εντός της Περιφερειακής Ενότητας υλοποίησης της επένδυσης για να μπορέσει να προχωρήσει η αίτηση στο ΟΠΣΚΕ. Σε περίπτωση ένταξης της επένδυσης η επιχείρηση θα πρέπει να συσταθεί σε επιλέξιμο χώρο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση της δράσης και να ενημερώσει τα στοιχεία της στο ΟΠΣΚΕ. Επισημαίνεται ότι επιτρέπεται αποκλειστικά ένας τόπος υλοποίησης της επένδυσης εντός της Περιφέρειας Κρήτης.

16. Ερώτηση: Μηχανήματα έργου , ηλεκτροκίνητα ή πεζού χειριστή ανυψωτικών, περονοφόρων παντός είδους όπως τύπου ΚΛΑΡΚ, απαραίτητος εξοπλισμός για την παραγωγική διαδικασία είναι επιλέξιμος ή είναι μη επιλέξιμος καθώς η πρόσκληση αναφέρει "δεν συμπεριλαμβάνονται τα μεταφορικά μέσα οποιουδήποτε τύπου".
Απάντηση : Τα ανωτέρω μηχανήματα έργου δεν αποτελούν μεταφορικά μέσα και δύνανται να είναι επιλέξιμα στην υποκατηγορία 02.20 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός, εφόσον τεκμηριωμένα αποτελούν παραγωγικό εξοπλισμό σύμφωνα με τη δραστηριότητα της επιχείρησης και τεκμηριωμένα συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο.

17. Ερώτηση: Στην περίπτωση υφιστάμενης επιχείρησης που έχει ήδη πραγματοποιήσει και εξοφλήσει επιλέξιμες δαπάνες μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών της Δράσης και πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, μπορούν οι δαπάνες αυτές να συνυπολογιστούν στην τεκμηρίωση της απαιτούμενης ιδιωτικής συμμετοχής 25%, μειώνοντας το ύψος των πρόσθετων διαθέσιμων κεφαλαίων που πρέπει να αποδειχθούν με τραπεζικές βεβαιώσεις; Εάν ναι, ποια παραστατικά απαιτούνται;
Απάντηση : Όχι , σύμφωνα με την πρόσκληση της δράσης απαιτείται τεκμηρίωση είτε με ιδία κεφάλαια , είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης είτε με συνδυασμό αυτών, όπως ορίζεται και αποδεικνύεται με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβολής τους Παραρτήματος ΙΙ της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης.

18. Ερώτηση: Σχετικά με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης βαθμολογίας, η μελέτη σκοπιμότητας και η αρχική ανάλυση αγοράς, από ποιον πρέπει να έχουν συνταχθεί; Από τον προμηθευτή, από εμάς τους μελετητές ή σε συνδυασμό και των δύο ανάλογα με το προϊόν;
Απάντηση : Τα σχετικά δικαιολογητικά θα πρέπει να τεκμαίρεται επαρκώς ότι αφορούν το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο (προϊόν / υπηρεσία). Δεν υπάρχει καμία δέσμευση ως προς τον φορέα σύνταξης των σχετικών εντύπων.

19. Ερώτηση: Ως προς την επιλεξιμότητα της υποκατηγορίας 08.02 Δαπάνες απόκτησης, επικύρωσης και προστασίας διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, είναι επιλέξιμη η δαπάνη απόκτησης (αγοράς) υφιστάμενου, ήδη χορηγηθέντος Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας από τρίτο, μη συνδεδεμένο με την επιχείρηση, με όρους αγοράς, εφόσον το δίπλωμα σχετίζεται ευθέως με το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου, χαρακτηρίζεται ως άυλο στοιχείο ενεργητικού, εγγράφεται στο μητρώο παγίων και η σχετική σύμβαση συνάπτεται μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών;
Απάντηση : Η συγκεκριμένη υποκατηγορία δαπάνης στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης περιγράφεται : «Δαπάνες προστασίας παραχθείσας γνώσης. Περιλαμβάνονται δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού. Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining) διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που συνδέονται ευθέως με τα **αποτελέσματα** του έργου και εμπεριέχουν δαπάνες που προκαλούνται ως αποτέλεσμα των διαδικασιών των Φορέων Απονομής Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.» Συνεπώς όχι, δεν χρηματοδοτείται από τη δράση η αγορά Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας ή αγορά άδειας εκμετάλλευσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΡΗΤΗ 2021-2027
Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

20. Ερώτηση: Επιχείρηση ενδιαφέρεται να υποβάλει επενδυτικό σχέδιο που αφορά στην κατασκευή ψηφιακής εφαρμογής. Οι δαπάνες για την κατασκευή του λογισμικού θα ενταχθούν στην υποκατηγορία 02.20 Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός;

Απάντηση :
Στο Κεφάλαιο 6 της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης περιγράφονται αναλυτικά οι επιλέξιμες δαπάνες για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τους όρους του Κεφαλαίου. Η σύνδεση των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με τους όρους της πρόσκλησης της δράσης και σε κάθε περίπτωση το επενδυτικό σχέδιο και κάθε επί μέρους δαπάνη του, για να είναι επιλέξιμο, θα πρέπει τεκμηριωμένα να συνδέεται με τον/τους επιλέξιμο/ους ΚΑΔ της πρόσκλησης που θα οριστεί/ουν ως ΚΑΔ επένδυσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην πρόσκληση της δράσης καθώς και με την / τις προτεραιότητα / ες της ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Κρήτης τις οποίες εξυπηρετεί το επενδυτικό σχέδιο.

Αποτελεί ευθύνη του δικαιούχου η ορθή αποτύπωση των επιλέξιμων δαπανών στην αίτηση χρηματοδότησης που θα υποβάλει και στη συνέχεια αυτές θα αποτελέσουν αντικείμενο αξιολόγησης.

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και πιστοποιηθούν να:

- ✓ είναι επιλέξιμες,
- ✓ έχουν υλοποιηθεί/εξοφληθεί/παραδοθεί (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) εντός της περιόδου επιλεξιμότητας υλοποίησης των δαπανών που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- ✓ είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- ✓ συνάδουν με την/ις δραστηριότητα/ες της επιχείρησης,
- ✓ εξυπηρετούν το αρχικό επιχειρηματικό πλάνο,
- ✓ τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα VI «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ».

Εν προκειμένω εφόσον μέρος των δαπανών για την κατασκευή του λογισμικού εμπίπτει στις επιλεξιμότητες της υποκατηγορίας 02.20. (όπως π.χ. ηλεκτρονικοί υπολογιστές, servers κ.λπ.) δύναται να περιληφθεί σε αυτή, αλλά εφόσον στο ερώτημα δεν περιγράφονται συγκεκριμένες δαπάνες, δεν δύναται να δοθεί σαφής απάντηση για την κατηγοριοποίησή τους.

Επισημαίνεται ότι εφόσον ως μέρος των δαπανών για την κατασκευή του λογισμικού υπάρχουν δαπάνες για προμήθεια άλλων λογισμικών, ως μέρος της παραγωγικής διαδικασίας, αυτά δύνανται να είναι επιλέξιμα στην υποκατηγορία **06.07. Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού.**

Η κατασκευή της ίδιας της ψηφιακής εφαρμογής που αποτελεί το τελικό προϊόν προς εμπορική διάθεση δεν συνιστά δαπάνη παραγωγικού και μηχανολογικού εξοπλισμού της υποκατηγορίας 02.20.

21. Ερώτηση: Για μια υπό -σύσταση επιχείρηση η Υπεύθυνη Δήλωση ΜΜΕ και η Υπεύθυνη Δήλωση Γ από ποιόν συμπληρώνεται και ποιο είναι το έτος αναφοράς συμπλήρωσης της Δήλωσης ΜΜΕ;

Απάντηση :
Όλες οι απαιτούμενες υπεύθυνες δηλώσεις για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις συμπληρώνονται από τον εκπρόσωπο της υπό σύσταση επιχείρησης, ο οποίος έχει ορισθεί με τις Υπεύθυνες Δηλώσεις του σημείου α/α 2. Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης του Παραρτήματος ΙΙ – Κατηγορία 1η της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης.

Το έτος αναφοράς για την Δήλωση ΜΜΕ είναι η χρήση 2025.

22. Ερώτηση: Θα πρέπει οι επιχειρήσεις να έχουν τουλάχιστον έναν επιλέξιμο ΚΑΔ ή μόνο επιλέξιμους ΚΑΔ ;

Απάντηση :
Σύμφωνα με τις τυπικές προϋποθέσεις της πρόσκλησης της δράσης :
Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ : ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσης, στον οποίο οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν δραστηριοποιηθεί το αργότερο έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής της επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).

Η επιχείρηση δύναται να διαθέτει και μη επιλέξιμους ΚΑΔ αλλά στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως διαχωρισμός δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη από τη δράση δραστηριότητα.

23. Ερώτηση: Απαιτείται αύξηση κεφαλαίου για υπο σύσταση/ υφιστάμενες επιχειρήσεις μέχρι την υποβολή του πρώτου Αιτήματος Καταβολής Ενίσχυσης;

Απάντηση :
Όχι , σύμφωνα με την Πρόσκληση της δράσης "Κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών".

24. Ερώτηση: Υπάρχει υποχρέωση διατήρησης της μετοχικής / εταιρικής σύνθεσης της δικαιούχου εταιρείας σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου;

Απάντηση :
Αιτήματα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης γίνονται αποδεκτά, υπό τον όρο ότι η επαναξιολόγηση βάσει της νέας εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης δεν οδηγεί σε :
Α. βαθμολογία μικρότερη της ελάχιστα αποδεκτής συνολικής βαθμολογίας της αίτησης χρηματοδότησης όπως προσδιορίζεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης ή
Β. βαθμολογία χαμηλότερη της βάσης ένταξης ήτοι τη βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης στην σχετική κατηγορία δικαιούχου.

Σημειώνεται ότι κατά τη σχετική τροποποίηση πραγματοποιείται έλεγχος μεγέθους επιχείρησης καθώς και σώρευσης με την προσκόμιση των αντίστοιχων δικαιολογητικών, βάσει της νέας μετοχικής σύνθεσης, και θα πρέπει να συνεχίζουν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης.

25. Ερώτηση: Θα θέλαμε μία διευκρίνιση σχετικά με την επιλεξιμότητα δαπάνης ανάπτυξης λογισμικού, όταν το λογισμικό αποτελεί το ίδιο το καινοτόμο προϊόν της επένδυσης και προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση από τη δικαιούχο επιχείρηση.

Ειδικότερα, εξετάζεται η περίπτωση επιχείρησης με αντικείμενο την ανάπτυξη και εμπορική διάθεση λογισμικού, η οποία αναθέτει σε ανεξάρτητο εξωτερικό ανάδοχο, μη συνδεδεμένο με αυτή, την ανάπτυξη εξατομικευμένου λογισμικού ή ψηφιακής πλατφόρμας.

Η ανάπτυξη δεν θα πραγματοποιηθεί με ίδια μέσα του δικαιούχου. Θα υπάρχει σχετική σύμβαση, αναλυτικές τεχνικές προδιαγραφές, διακριτό παραδοτέο και τιμολόγιο του εξωτερικού αναδόχου. Με την ολοκλήρωση του έργου, το λογισμικό, ο πηγαίος κώδικας και τα σχετικά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και εμπορικής εκμετάλλευσης θα περιέλθουν στη δικαιούχο επιχείρηση.

Στη συνέχεια, η επιχείρηση θα εκμεταλλεύεται εμπορικά το λογισμικό, παρέχοντας στους πελάτες της άδειες χρήσης, συνδρομητική πρόσβαση ή υπηρεσίες μέσω μοντέλου Software as a Service (SaaS), χωρίς να μεταβιβάζεται κατ' ανάγκη η κυριότητα του ίδιου του λογισμικού ή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Παρακαλούμε να διευκρινιστούν τα ακόλουθα:
1. Είναι επιλέξιμο το κόστος ανάπτυξης του συγκεκριμένου λογισμικού από τον ανεξάρτητο εξωτερικό ανάδοχο, δεδομένου ότι το λογισμικό δεν προορίζεται μόνο για την εσωτερική λειτουργία της επιχείρησης, αλλά αποτελεί το καινοτόμο προϊόν που θα διαθέτει εμπορικά στους πελάτες της;
2. Εφόσον είναι επιλέξιμο, σε ποια κατηγορία ή υποκατηγορία δαπάνης θα πρέπει να ενταχθεί; Μπορεί να ενταχθεί στην υποκατηγορία 06.07 «Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης προγραμμάτων λογισμικού» ή προβλέπεται διαφορετική κατηγορία;
3. Μπορεί το λογισμικό να καταχωριστεί ως άυλο πάγιο της δικαιούχου επιχείρησης και να θεωρηθεί ότι παραμένει συνδεδεμένο με την επένδυση για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα, όταν η επιχείρηση διατηρεί την κυριότητα και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, αλλά παραχωρεί σε τρίτους άδειες χρήσης ή συνδρομητική πρόσβαση;

Η διευκρίνιση είναι σημαντική, καθώς η Πρόσκληση προβλέπει ως επιλέξιμες δαπάνες την αγορά ή και ανάπτυξη λογισμικού και εφαρμογών, αλλά αποκλείει την ανάπτυξη που πραγματοποιείται με ίδια μέσα του δικαιούχου. Στην εξεταζόμενη περίπτωση η ανάπτυξη θα πραγματοποιηθεί και θα τιμολογηθεί εξ ολοκλήρου από ανεξάρτητο εξωτερικό ανάδοχο, ενώ το παραγόμενο λογισμικό θα αποτελεί το βασικό προϊόν και αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας της επιχείρησης.

Απάντηση :
Βασικός στόχος της δράσης είναι η ίδρυση και η υποστήριξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων νέων Νεοφυών επιχειρήσεων (Startup) & Εταιρειών Τεχνοβλαστού (Spin-off) που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην Περιφέρεια Κρήτης **και επενδύουν στην καινοτομία, για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών τα οποία προγραμματίζουν να διαθέσουν στην αγορά**.

Σύμφωνα με το Κεφάλαιο 6 της Αναλυτικής Πρόσκλησης, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της ενισχυόμενης επένδυσης, να εξυπηρετούν τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και να πληρούν τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις της αντίστοιχης κατηγορίας δαπάνης.

Ειδικότερα, στην υποκατηγορία **06.07 «Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού»** προβλέπεται η επιλεξιμότητα δαπανών προμήθειας, εγκατάστασης και παραμετροποίησης λογισμικού που συνδέεται με τη δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκησή της.

Επιπλέον, στις γενικές επισημάνσεις της εν λόγω κατηγορίας ορίζεται ότι το προμηθευόμενο λογισμικό πρέπει να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης.

Στην εξεταζόμενη περίπτωση, από τα στοιχεία του ερωτήματος προκύπτει ότι η δαπάνη αφορά την εξ ολοκλήρου ανάθεση σε τρίτο της ανάπτυξης του ίδιου του τελικού λογισμικού ή της ψηφιακής πλατφόρμας που αποτελεί το αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης της δικαιούχου επιχείρησης (τελικό προϊόν / υπηρεσία).

Η συγκεκριμένη δαπάνη δεν μπορεί να ενταχθεί στην υποκατηγορία 06.07 ως δαπάνη προμήθειας λογισμικού για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας ή της παραγωγικής διαδικασίας της επιχείρησης, δεδομένου ότι το αντικείμενό της είναι η απόκτηση του τελικού προϊόντος που προορίζεται για εμπορική διάθεση και όχι η απόκτηση λογισμικού ως μέσου άσκησης της ενισχυόμενης δραστηριότητας.

Η εν λόγω διάκριση συνδέεται και με τη στόχευση της δράσης, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της καινοτομικής και παραγωγικής δραστηριότητας των δικαιούχων επιχειρήσεων και στην ανάπτυξη ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.
Η ύπαρξη σύμβασης με ανεξάρτητο εξωτερικό ανάδοχο, η τιμολόγηση της ανάπτυξης, η μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και η ενδεχόμενη καταχώριση του παραγόμενου λογισμικού ως άυλου παγίου δεν αρκούν αυτοτελώς για τη θεμελίωση της επιλεξιμότητας της δαπάνης, εφόσον δεν πληρούνται οι ειδικότεροι όροι της προβλεπόμενης κατηγορίας δαπανών καθώς και της πρόσκλησης της δράσης.

Αντιθέτως, η προμήθεια ή ανάπτυξη εξειδικευμένου λογισμικού από εξωτερικό προμηθευτή, το οποίο χρησιμοποιείται από τη δικαιούχο επιχείρηση για την υποστήριξη της παραγωγικής διαδικασίας ή των επιχειρηματικών λειτουργιών της, δύναται να είναι επιλέξιμη στην υποκατηγορία 06.07, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι της Αναλυτικής Πρόσκλησης, όπως ισχύει.

Σε κάθε περίπτωση, η επιλεξιμότητα των δαπανών εξετάζεται σύμφωνα με το περιεχόμενο, τον σκοπό και τις ειδικές προϋποθέσεις των προβλεπόμενων κατηγοριών δαπανών της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης, όπως ισχύει.

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Γραμμ. Υποστήριξη
ΚΑΜΗΛΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης